

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ES VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Égész évre 10 k. — kr.
Félévre 5 " 50 "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " 50 "
Egyes száma ára 4 k.

Felelős szerkesztő: BARTHA MÓR.

Főmunkatárs: Dr. KIRÁLY PÉTER.

Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:

Hat hónapos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többeszer kiadások alkú szerinti jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

A Honvéd-émlék.

Debreczen, február 4.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

A «Debreczen» szerdai számában megjelent «Itt a z idő...!» című vezércikk hazafias melegségtől áthatott hangja, azt hiszem sokaknak kebleben támasztott jól eső érzést, sokaknak gyulasztotta lánggra szemét, arcát, szívét, — kivált azok közül, kik a mai kor sivar mezején eltikkadva, reményeket veszítették egy jobb jövő iránt, azt hívén, hasztalan szomjuhozók honfiúi szívők, epedő ajkuk, lázasan égő szemük egy-egy Oázis után.

Azok közé tartozom, a kikben a tevékenységet még fokozzák a jó ügyeknél, ha közönyre vagy roszakaratra találnak; akaraterőmet, elmémet és idegeimet valósággal megacélozzák, ha ármány, hiúság, vagy egyéb kicsinyes okok miatt gördítenek akadályokat a legnemesebb törekvések elé. — De őszintén ki kell jelentenem, hogy ezen kitarítás, ezen ellenállási képesség, a tetterőnek fokozódása nagyon sokáig, örökké nem tarthat. Kell, hogy időközönként a rokonszeny, a buzdítás, a bátorítás hangját is halljuk. A mit bizony ritkán hallunk.

Itt van mindjárt élő példa gyanánt a jeltelen honvédsírok ügye. 1898. Ja-

nuár első napján, midőn a városi tisztikar ősz polgármesterénél tisztelgett, az üdvözlő szónok reamutatott az újév egyik legnemesebb feladatára, az 1848-diki események 50-dik évfordulójának megünneplésére s felhívta a polgármestert, a dicső szabadságharcz vitéz honvédszázadosát, — hogy kezébe ragadván a kezdeményezés zászlaját, emeljen emlékeket ez évben, olyanokat, melyek méltók legyenek e városhoz s e városnak tiszta magyar lakosságához. — A felhívásra azzal válaszolt a polgármester ur, hogy a városi tanács utján előterjesztést tett a közgyűlésnek több rendbeli emlékek felállítására iránt — s ezek közt foglaltatott a honvédtető 50 év óta jeltelenül álló nagy sírhalmának ügye is, indítványozván, hogy az annak tulajdonát képező, annak a sírdombnak megjelölésére készült és a csata napját (1849. Aug. 2.) talapzatán viselő kőrös z lán vitessék ki az emlékkertből a honvédtetőbe, adassék át eredeti rendeltetésének; állíttassék fel a jeltelen sírhalom fölé, melyen az alapozást már évekket ezelőtt épen e célra elkészítettük s adjuk át a dicső halmoknak azon emléket, melytől éveken át jogtalanul megfosztottuk!*)

*) Már több ízben közölte volt a helybeli lapokban, hogy a cserei honvédsír (Állítólag Zárk a nevű honvédszázados alussza ott örök álmát) megje-

S mi történt!?

A tanács előterjesztése minden részében elfogadottnak, csak épen a jeltelen honvéd sírhalom jutott ismét árvaságra. Levették a napirendről. Az 1848-diki események félszázados évfordulóját aztán szépen megünnepeztük gyülekezésekkel, kivonulásokkal, dal és szónoklatokkal — mint rendesen. Márczius 15-én a tanuló ifjuság és a nagyközönség; April. 11-én pedig hivatalosan.

Jött Augusztus 2-dika. A kegyelet ismét kizarándokolt a honvédtetőbe. Dalárok, szónokok és őreghonvédek mind azt zengték, hogy utóljára látjuk így a »Nagy Sírhalmot«, mert hiszen lehetetlen, hogy egy év múlva, a midőn 1849 Aug. 2-dikának lesz 50 éves for-

telősére a gyűjtést 1861-ben a Kaszinóban gróf Vay József indította meg és miután nagyobb összeg gyűlt egybe, elhatározták, hogy nemcsak ezen kis sírra, hanem a csigekert melletti honvéd temetőben százon felüli hős honvéd nyugneiyét képező nagy sírhalmra is méltó emléket állítanak. Így lett megrendelve Marschalkó budapesti szobrásznál a haldokló oroszlan, melyet a luzerni után mintázott le a mester s melynek készítése és Debreczenbe szállítása az a on időből fennmaradt számadásokból kitetszőleg 326 frtba került. A közbejött politikai váltoások azonban akkor megátolták az emlékek felállítását s a kőoroszlant Vecsey Imre h. e. derék építészünk éveken át rejtette saját raktárában, míg végre 1867 Aug. 2-ikán azt ideiglenesen mostani helyén az emlékkertben oly szándékkal állították fel, hogy később a honvédtető rendezése után, átviszik rendeltetési helyére. Erről tanuskodnak az azon korbéli jegyzőkönyvek, a lapok közleményei és a még élő kortársak is.

A „méltóságos“ magyar szépirodalom.

A «Debreczen» tárczája.

Világtól elmaradott irodalmi aggastyán létemre benéztem a fővárosba és véletlenül bevetődtem tegnap a Kisfaludyak felolvasó ülésére. Ámulva néztem szét közöttük. Ugy tetszett nekem, mintha valami mastodon vagy mammoth volnék, ki ismeretlen tajakra vetődik 3—400 esztendő múlva, mely idő előtt meg e vidéken forró égővi melegség volt, — most azonban fagyfalo, csipős szel fujdogal, mely iránt az őslények vastag bőre igen érzékeny szokott lenni. Ilyen elkésett vándorol tüntem föl önmagam előtt is, midőn a teremben szétnéztem, hol egykor a magyar szépirodalom szerény munkásai jelentek meg közönségük előtt s ma ugyanazon emelvényen, a hol egykor az igazi írók és költők állottak, hogy szavukkal egy országot lelkesítsenek, ott ül, komédiázik, szundikal vagy motyog egy csomó «méltóságos ur», kikre a leendő író nemzedék, a maga oszlopok mögüli kutyaszorítójából kevesebb tisztelettel, de nagyobb félelemmel néz, mint az egykori kopott «tekinletes urak»-ra a mostani méltóságos had.

Uramfia, hogy megrangosodott a magyar szépirodalom! Minden művelője, a melyik tegnap este élénk lépett, vagy valami helyet foglalt el, csupa méltóságos ur. Milyen szép, hogy ezek az előkelő urak leereszkednek mihozzánk, szegény régi írókhoz és kegyeskednek magyarul beszélni, verselni, elnöki megnyitókat makogni s titkári folyó ügyeket hebegni.

Egy fiatal ember szorongott a belső csarnokból bevezető ajtó mellett. Elkésett önlényi tudatlansággal fordultam hozzá:

— Ugyan, kedves uramöcsém, ha meg nem sértetem (pedig láttam, hogy a megszólítás régi volta már megsérté őt) mondja csak, kik azok az urak, a kik az asztalnál fenn ülnek? Vagy tán uramöcsém sem ismeri őket?

A fiatal ur megnézett egy kissé s félig sértődve válaszolt:

— Én itt mindenkit ismerek. De uraságod itt úgy látszik idegen.

— Bizony, jó szerével az vagyok, mert itt egy lelket sem ismerek. Azt olvastam az újságban, hogy a Kisfaludy-Társaság ülése lesz itt...

A fiatal ur fölényen mosolygott.

— Hát hiszen ez, az is. Nézze: az elnöki asztalnál az a szép kis öreg ur, az a fenséges arcú, bár kis trmetű aggastyán, kiknek szeméből a költői ihlet sugárzik, homlokáról a lángész derűje árad szét.

A fenséges arcú lángész laposokat pislogatva, szundikalni készült s épp egyet asiott. Beláttam torkáca, keble belsejébe s végtelen dreséget láttam ott.

— Nos, — kérdem — ki az?

— Gyulai Pál ur ő méltósága. Főrendiházi tag, Szent-Istvánrend lovagja, a Franklin-Társulat igazgató-vezéregyőzője stb. stb.

— Hja! — kiáltottam fel örömmel — a kis Gyulai! Hát ez az! Istenem, be megvé-

nült; én még mint kis klasszis preceptort ismertem kopott attilájában, akkor még irt is. — Igen, de ma csak nyír. Régen az emberek olyan egygyűtek voltak, szegények is maradtak mellette.

— Szép — mondhattam, hát ez az elnök?

— Van még egy elnök — magyarázta a fiatal ur — de az most nincs itt, Szász Károly ur ő Méltósága. Püspök, főrendiház tag, Lipót-rend lovagja.

— Értem — mondtam — ezt is ösmerem, valaha tanfőügyelő, vagy kálvinista pap vagy osztálytanácsos, vagy tanár, vagy tán nevelő korában. Sok mindenféle pályán volt ez már.

— Lehet, mondá ciceronem, de most már nem tér át más pályára. A jelenlegi elég jövedelmező.

Hát persze, akkor kár is volna változkodni újra. Aztán odafordultam újra fiatal emberemhez.

— Hát azok az urak, kik kétfelől ülnek Gyulai ur ő Méltósága mellett, kicsodák? Őszbecsavarodott urak, jórészt kopaszok, egyiknek a feje is reszket a nagy öregégtől, bizony-bizony sok gondjuk lehetett ezeknek az aggastyánoknak.

Fiatal emberem nem maradt adós a magyarázattal.

— Az egyik, ő Méltóságától jobbra, az Beöthy Zsolt ő Méltósága, ministeri tanácsos, akadémiai igazgató tag, tanárvizsgáló bizott-

dulója, ismét jeltelenül találják a szent hantokat.

A város küldöttei beadták jelentésüket a tanács-hoz s indítványozták, hogy ha már az 1898-dik évről elmaradt a siremlék felállítás, jövőre létesenek meg a szükséges intézkedések a kőoroszlánnak rendeltési helyére, a honvédsírokra való áthelyezése iránt.

S ismét mi történt? A jog és pénzügyi bizottság, melyhez az ügy véleményezés végett kiadatott, hivatkozva a multkori határozatra, újra levette a napirendről e kérdést s a honvédsírok jeltelessége megint szentesítve lett.

Igen tisztelt szerkesztőség! Azt hiszem világos mindenki előtt, hogy úgy a városi tanács, mint a polgármester, valamint az én csekélységem részéről is elég kísérlet történt arra nézve, hogy Debreczen hazafias polgárságának alkalom nyujtassék e szegényletes állapot megszüntetésére. Én legalább, — kire az „Itt az idő...” című cikk írója szives volt hivatkozni, s ki sajtó útján, hivatalos és magánkörben többször felemltem szavamat, nyugodt lelkiismerettel tekintek a jövőre események elé s kijelentem, hogy a folytatást most már másoktól várom. Sőt azt is megmondom, miként:

Ott van az 1848—9-es honvédegytel — a dicső elesetteknek még ma is élő bajtársai! Ha megakárják élni, ha látni akarják a debreczeni csatában hősi halállal elbúllott bajtársaik sírhalmának még ez évben Augustus 2-ikán megjelölését; ha a szentelt hamvak felmagasztalását, a haladó oroszlánnak megkoszoruzását, ott kint a temetőben könnytel szemekkel óhajtják végig nézni, — emeljék fel reszelő hangjukat!

Komlóssy Arthur.

sági és tanáregyesületi elnök, Révai testvérek irodalmi részvénytársasági igazgató...

— Ejnye, ejnye, — sóhajtottam föl csudálkozva, — ez a Zsolt öcsém! Édes jó istenem, beh megváltozott! Hiszen pedig ez még egészen fiatal ember és maris olyan sok hivatala van, azért vénült meg ilyen hamar.

— Oh én még felét se mondtam el a hivatalainak, de hát az talán magát nem is érdekli, mondá az ifju ur.

— Már hogye érdekelne, hisz az öreg apját is ösmertem Komáromban, egyszerű meseterember volt...

A fiatal ur fölnyenyel mosolygott.

— Bács! azt mi jobban tudjuk, hogy ki és mi volt Szlováni dr. Beóhy Zsolt ur ö Meltóságának tisztelt nagyatya: — Az atya is titkos tanácsos volt, hát még a nagyatya!

Igazán zavarba jöttem. Ezek a fiatal urak mindent jobban tudnak, mint mi szegény világtól elmaradt öregek. Lecsüggesztém fejem s alázatlan kérdém:

Hát kérem, az a másik öreg ur ott kicsoda?

— Az dr. Vargha Gyula ur ö Meltósága cziemeszes miniszteri tanácsos, az országos statisztikai hivatal igazgatója, a vaskőronarend lovagja, — az országos statisztikai tanács...

Elzédültem, Hesz ez nem álmodott fény a szegény magyar irodalomra! Ennyi nagy

A béketárgyalás.

Az ellenzék válasza.

Tegnapelőtt lapunkban közöltük Bánffy választát, a melyet az ellenzéknek adott; nem lesz tehát érdektelen, sőt a helyzet megvilágosítására szükséges, hogy közöljük az ellenzék választát is, ugyancsint azon szempontokat, a melyek e válaszadásban az ellenzék vezérlik.

Sem az eddigi tárgyalások folyamán, sem pedig a jelenlegi nyilatkozatnak megállapításánál nem tévesztette az ellenzék szemé elől, hogy az ország legszükségesebb érdekének felkarolása és kielégítése mellett tekintettel legyen azon körülményre is, hogy az általa melegeg óhajtott megegyezés létrejövésének esélyébe oly törekvések is bele vegyülhessenek, melyeknek célját nem a kölcsönös megnyugvason alapuló egységes kibontakozás, hanem a jelenlegi közállapotok további fenntartása kepezi.

A legnagyobb mérséklettel föllalított kívánalmakat kizárólag a közérdek sugalta és tartózkodott oly tette lépni, mely e tekintetben kifogás alá eshetnék, vagy a mely a pártoknak akár önértékét, akár elvi tetteit érinthetné!

Kivánalmainak nincs egyetlenegy pontja sem, mely ezen tekintetekkel ellentétben állana és ha ezen kívánalmak között a Bánffy-kabinet lemondása is helyet foglal, annak értelmét és jelentőségét azon körülmény indokolja, hogy az ö politikájának irányzatában és ennek gyakorlati alkalmazásában élesedett ki azon rendszer, melynek megváltoztatásától az ellenzék a közélet bajainak eltávolítását várja és reméli.

Ez utóbbi cél elérése indította az ellenzék pártokat arra, hogy az Ausztriával fennforgó közigazgatási kiegyezésnek elfogadásánál és az ország törvénye által biztosított csorbíthatatlan jogainak az alkotandó törvényben leendő felemlítése és beigtatása mellett hozzájáruljon azon megállapodásokhoz, melyekre nézve az eddigiek szerint immár nehezségek nem fognának fennforogni azon esetre, ha az ellenzék kívánalmainak többi pontjai tekintetében a megegyezés szintén létre jönne.

Az elaboratum hangsulyozza, hogy az ellenzék az egész vonalon tanubizonyosságát szolgáltatva annak, hogy a megegyezés ele mindaddig semmi oly akadályt nem gördített, mely a tárgyalások megszakítására vagy meghiusítására okot szolgáltatott volna.

A válasz sajnálja, hogy a kormány leg-

utóbbi üzenetében nem ugyan szavakban, de részint vijagosan kifejezett, többféle képen értelmezhető és semmi garanciát nem nyújtó tartalmában mindazon kívánalmakat visszautasítja, melyeket a közélet bajainak eltávolítása érdekében felsorolt az ellenzék.

Visszautasítja nevezetesen a kormány:

1. A kuriai bráskodásra vonatkozó és a választási törvény némely részének módosításával kiegészített törvény feltételén megalkotását, sőt azt egyenesen a házszabályok rendelkezéseinek nagymervű megszorításától teszi függővé, daczára annak, hogy az ellenzék a házszabályok olyatén revizióját, mely a szólásszabadság korlátozása nélkül, a sikeresebb tárgyalásokat előmozdítja, lojalisán megajánlotta.

2. Visszautasítja továbbá a kormány az ellenzék első előterjesztésének III. alatti részében 2., 4., 5. és 6. pontjai között felsorolt kívánalmakat.

3. Visszautasítja a 8. pont alatti kívánalmat is, daczára, hogy a mindennapi élet azt a kiáltó látványt nyújtja, hogy ép és egészséges egyének oly esetekben is nyugodt ijt huznak, a mikor erre a nyugdíj-törvény elegendő támpontot nem nyújt.

4. Visszautasítja az ellenzék azon kívánalmát is, hogy a közélet bajainak orvoslására legalább egy kötelező kormány-nyilatkozat állapíttassék meg, mely a jövőben kövendő kormányzati és közigazgatási működésnek törvénytisztelő és minden erőszakosságot kerülő irányát biztosítja. Visszautasítja pedig akként, hogy ambar a kormány késznek nyilatkozik arra, hogy a szabadelvű pártban nyilatkozatot tegyen, amde ennek a szövege az ellenzéki pártokkal való megállapodás tárgyát nem képezné, sőt ezen szöveg az ellenzéki pártokkal nem is közöltetnék.

A válasz behatóan kifejti, hogy miért kell az ellenzéki pártoknak ehhez a kívánalomhoz ragaszkodniok. A megegyezés természetével ellenkeznek és csak kegyelem vagy diktatura szamba menne, ha valaki a másik féllel az egyezkedés tárgyára nézve még csak megállapodási tárgyalásba sem kíván bocsátkozni. Lehetetlennek tartja az ellenzék, hogy a szabadelvű part objektív elemei a többi pártokról másként vélekedhessenek, mint egyenjogú másik félről.

5. A kormány visszautasítja végül az ellenzék azon kívánalmát, hogy a garauccziának tartott indemnity törvényjavaslat csak a jövő kormányának szavaztassék meg, daczára annak, hogy az ellenzék a többi három javas-

Biz ezt a dicső tárgyat kár a magyarokra vesztegetni.

Öszintén bevallom tudatlanságomat, nem érdekelt engem ez a latin-német história a vöröshajú emberrel. Ugy látam azonban, hogy a közönséget sem érdekelte nagyon, mert a felolvasó ur ö Meltóságán kívül senki se figyelt oda. Az előszobából pedig jóízű beszélgetés hallatszott be, mely engem inkább vonzott oda, mint a latin-német komédia.

Kérdőzködéseimre a fiatal ur felvilágosított, hogy a beszélgető urak is miniszteri tanácsosok és rendjel-lovagok voltak, a Kisfaludy-Társaság tagjai, kik kisse kesőn érkezvén, kiszorultak a zsúfolt tereméből. Valóban, kétölve közülök a különböző miniszteriumban beszéltem, midőn valami ügybajos dologban ott jár am, de hogy ezek is leereszkednek a magyar irodalomhoz, azt csakugyan nem hittem volna.

Fiatal uram felvilágosított tévedésem felől:

— Nem ugy van az, bácsi, — mondá — Lásna, kiki a magához való emberekkel pártaskodik. Ugy-e bár, maga is ottthon Kaderkuton vagy Bugacson legfeljebb a jegyzővel, vagy a korcsmárossal tartózkodnak, mert a grófia nem hívja meg magát a kastélyba. No, hát ezek a nagy urak maguk közé csak miniszteri tanácsosokat vagy egyéb méltóságos urakat választanak. Ha azonban abból már nem teik elég tag (pedig lesz még itéletnapig, mert már annyi miniszteri tanácsos van, hogy abból

lajnak még akadálytalanul hogy Szell szintén résznyugodni landó is.

Ezen

eddigi tárg

a jelenlegi

I Biz

veleges a

yábbá a

költségveté

II. K

sági proviz

ménynek

letargyalás

III. v

vápnaima

komoly é

IV. a

szabályok

Miuta

gyalásokra

arról van

kapitu acio

nisz'erelné

mas célja

nem a bé

csakis azo

zetne, hog

tassanak.

Ha t

eltelt 22

az ellenzé

A va

ujnonan

egyéniség

segek és

het abban

pártokkal

és megall

A d

ujnonan k

valva és

tesitendő

A m

származot

lotta fel a

a többi 3

lását, ami

uasított.

— Az

hogy Bán

ok, hogy

kivánsága

intenciója

6 ilyen tu

tanstanak

lóságos u

— I

ujában a

urak is,

igen tiszt

A fi

— M

kend is tu

a maga h

— Z

eibucszuv

emberről

kisse kör

Mic

becsületes

regi írók

a kabátol

János, k

ur-nál,

detto tel

marly M

hu G y

éspet les

csak et

rendjelle

pedig oda

András,

his képek

lemi vez

az eserny

laknak még a jelenlegi kormány alatt leendő akadálytalan letargyálá... tekintve azt, hogy Széll Kálmán ur a korona kívánságára szintén részt vesz a tanácskozásokban, — be- lenyugodni hajlandónak nyilatkozott és haj- landó is.

Ezen visszautasítás következtében az eddigi tárgyalások eredménye akként áll, hogy a jelenlegi kormány:

I. Biztosítani kívánja az ideiglenes és végleges összes kiegyezési javaslatokat, to- vábbá a többi három javaslatnak és végül a költségvetésnek is akadálytalan letargyálását.

II. Követeli az indemnitynék, közigazda- sági provizóriumnak, a horvát pénzügyiegyez- ménynék még a jelen kormányelnök alatti letargyálását;

III. visszautasítja az ellenzék összes ki- vánságainak (a kuriai bíraskodás kivételével) komoly é. realis érvényesülése, végül

IV. az utóbbinak fejében követeli a ház- szabályok nagymérvű megszorítását.

Miután ez beláthatatlan időig huzódó tár- gyalásokra szolgáltatna alkalmat, az ellenzék arról van meggyőződve, hogy töle egyszerű kapituáció követelhetik, továbbá, hogy a mi- niszterelnök az ő felségétől nyert felhatalmaz- ás czéljától és szelleméről eltérő eljárása nem a békés megegyezés létesítésére, hanem csakis azon törekvéseknek megvalósítására ve- zesse, hogy a jelenlegi közállapotok fentar- tassanak.

Ha tehát a tárgyalások megkezdése óta eltelt 22 nap eredménytelen maradt, ez nem az ellenzéki pártokon mult.

A válasz hangsúlyozza, hogy csak egy újonnan kinevezendő kormányelnök, kinek egyénisége nem képviseli a törvénytelen- segek és erőszak rendszerének folytatását, le- het abban a helyzetben, hogy az ellenzéki pártokkal sikeres tárgyalásokat folytathasson és megállapodásokat létesítsen.

A dolog természete szerint is csak az újonnan kinevezendő kormányelnök lehet hi- vatva és képesítve felelősséget vállalni a lé- tesítendő egyezményért.

A miniszterelnök eddigi állásfoglalásából származott bonyolult helyzetet megítélve, aján- lotta fel az ellenzék az indemnitás kivételével a többi 3 javaslatnak akadálytalan letargyá- lását, amit azonban a miniszterelnök vissza- utasított.

Az ellenzék meg van győződve arról, hogy Bánffy ezen állásfoglalásában rejlik az ok, hogy a tárgyalásokban ő felsége egyenes kívánságára résztvevő Széll Kálmán jóakaratu intenciója sem juthatott azon helyzetbe, hogy

Bánffy hozzájárulása nélkül a kibontakozás lehető módjára ramutathasson.

A válasz befejező részében kimondja, hogy az ellenzék a törvényen kívüli állapot mielőbbi megszüntetése érdekében kívánalma- ival a legszűkebb körre szorítkozott, mindent megtevé, hogy ez az állapot megszünjön és mindezek dacára az ellenzék kívánalmai a kormány részéről visszautasítással találkoztak, a mi által nemcsak a megállapodásoknak, de még a tárgyalásoknak a lehetősége is meg- akasztatott.

Nem marad tehát más hátra: mint hogy az ellenzék teljes cselekvési szabadsága igény- bevételének jelzése mellett kijelentsé, hogy az eddigi előterjesztésekben följajantott alapokon kész most is — a z o n b a n m i n d e n h a l o g a t a s k i z á r a s á v a l — megegyezést létesítsen, és meginkább, egyújonnan a kinevezendő kormányelnök kelt tárgyalásokba bo- csátkozni és sikeres meg- állapodásokat létesíteni.

A konferencia erősen hiszi, hogy az utóbbi úton mind a parlamenti rend, mind a közélet nyugalmának helyreállása, mind végül a törvényen kívüli állapot megszüntése be fogna következni.

A közvetítő disszidensek az ellenzéki meg- bizottak konferenciájának valaszt tegnap kö- zölték a kormány és korona megbizottakkal — a miniszterelnöki palotában. A viszonylász megadását mára halasztották, sőt más tud- sítás szerint ad referendum vették.

Ha a válasz ma adatként meg: ez uton kerülne döntésre ez ügy; de ha a lentebb olvasható táviratunkban jelzett Bécsebe mentelét Bánffy br. Fejér váry br. és Széll L. és a gróf Széchenyi Manó kinevezését k a b i n e t e l a ö k n e k v a l ó s á g g a l m e g t ö r t é n t e k v e s s z ü k : az ellenzék válaszára csakugyan ad referendummal felelt a kormány és az a referálás megtörténve — az ügy elintézése a kormányelnökségnek legalább szé- melyi kérdésnek már megtörtént volna. Az azonban mi lesz a lényegesebb tartalomra nézve a korona megoldása s honnan és miért jut ily nehéz időben a kormányelnökségre egy oly ismeretlen nagyság, mint Széchenyi Manó, nemcsak függő, de aggasztó kérdésnek is marad.

BELFÖLD

Uj főrend. Jól értesült körökben elter- jedt hír szerint ő felsége a pesti izr. hit- község főrabiját, dr. K o h n Sámuel — mint a K. E. jelenti — ez állásban kifejtett működése 30-dik évének betöltése alkalmából a humanitas és a nemzeti közművelődés terén szerzett érdemei elismerésül a főrendiház tagjává fogja kinevezni. E kinevezés által a főrendiházban valamennyi hitfelekezeti lel- készei képviselve lesznek.

KÜLFÖLD.

A világ-béke. Szent-Pétervár, febr. 2. A „Journal de St. Pétersburg” azokat a cik- keket ismerteti, a melyek a külföldi sajtóban az orosz kormányának a fegyverkezések korlá- tozására vonatkozó közleményeiről megjelentek és fejtegetései során ezt mondja:

„A december 30-iki és január 11-iki közleményekben foglalt tételék még nem képezik a kormány végleges programját. A hatalmaktól függ tehát, hogy kiküszöböl- jék azokat a pontokat, a melyeket elfogad- hatlanoknak tartanak és olyanokkal pótolják, a melyek az ő szempontjukból elegendő alapot nyújtanak a közelebbi megvitásra. Azok a fejtegetések, a melyek ezekre a speciális esetekre vonatkozólag eddig a közvéleményben elhangzottak, kétségtelenül értékes anyagot szolgáltatnak, a mely hasz- nára válhatik a humanitas nagy ügyének, a mely az értekezlet tanácskozásainak alapja lesz.

New-Castle, febr. 2. Egy népgyűlésen, a melyet febr. 1-en a békemozgalmi érdekek- ben tartottak, Gröy, a gyűlés elnöke, azt mondta, hogy a mozgalom vezetői nem olyan emberek, kik be nem látnak a szükségét annak, hogy Anglia tovább is megtartsa a tengeréken való uralmat, a maga védelmére és kulturális hivatásának teljesítésére. Örö- mel akarja üdvözölni az orosz czár javaslatát és himni akar őszinté-egében, Európa nyu- galma biztosítva lehet, ha a hatalmak elisme- rik a határokrá nézve a status-quot és ha az egyenjoguság elvét az Európán kívül levő országokra is alkalmazzzák, bármely hatalom kormányozza is őket.

Székelly Jánosról.

A „Debreczen” csütörtökön (f. hó 2-án) megjelent legutóbbi számában arany szavakat irt Dr. Király Péter, mikor azt mondta: „minél szolgálatakká és minél korlátozottabbá egy erkölcsileg, mint szellemileg, az ember an- nál rémesebb katasztrófaként sújtja őt a mások önzetlen és szigoruan igazságos kritikája.”

Ugyan ezen számban olvassuk Székely János tragikus halálát, aki éppen annak lett áldozata, hogy önzetlen, szigoruan igazságos kritikát gyakorolt szolgálatai, és szellemileg korlátolt embertársai fölött a kik a jogot az igazságot lábba taposták.

Engem abban a szerencsében részesített a sors, hogy Székely Jánost, hanyatott életé- ben nyolcz napig vendégemül tisztelhettem ez előtt tíz évvel Belényesen.

Mondhatom e nyolcz nap alatt többet tanultam, mint az előtt s azóta 38 éven át, Székely János valóságos lexikon volt. Langel- méje s erős emlékező tehetsége azt a föl, mé- lyet oly ruttá tett most a pisztoly golyója, a tudományok tárházává tettek. — Tanított ezt művei. „Miket ne olvassunk” című munkája a lezseresebb olvasottságot igazolja s olvas- mányait kritikai jegyzetekkel kísérté. A kolozs- vari „Ellenzéknek” három évig volt szerkesz- tője s kötelességét a legnagyobb megelégedésre betöltötte.

Hogy mégis miért robant a veszedelem- be, azt a nélkül, hogy belső lelki világát nem ismerjük, megfenteni nem tudjuk.

Mint ember kifogástalan jellem volt. Alig hihető, a mit mondot, de tény, hogy az

6 ilyen tarsulat is kitélik, akkor a kit beva- lasztanak, azt ki is nevezetik hamarosan mélt- óságos urra.

— De hát, kérem szeretettel, vannak újabb ajánlva tagokul némi olcsóbb rangu urak is, például, a mint a laphoz olvastam, igen tisztelt izr. uraságok is.

A fiatal ur megint mosolygott. — Na, tudja, az magyar szokás, ezt már kend is tudhatná, minden nagy urnak megvan a maga hazi zsidaja...

— Ahát érttem, mondám újra, végleg elbucsuva a nyajas urtól, s míg a vörös emberről szóló német-latin felolvasás tart, kissé körülnézve a képes teremben.

Micsoda tisztas egyszerűség és mennyi becsületes-ég egy csomóban néz le rám itt e régi írók arcképeiből. A folyosó-felén, a hol a kabátok lógnak, egy sorban velők Arany János, ki sohase szíte fejtette a tekintetes ur-nál, odább egy sarokban Bajza József, dettó tekintetes ur, egy kis képeske Vörös- máty Mihály, a „Szózat” költője (Istenem, ha Gyula i Pal meghal, mekkora nagy képet festenek róla, hiszen Vörösmarty csak tekintetes volt. — és semmi rendjellel se dic-ekedhetett, főrendi tagsághoz pedig oda se szágot!) másik zugolyban Fáy András, a szintén csak tekintetes táblabíró, kis képesben a két Kisfaludy, az ország szel- lemi vezérei, az ajtó mellett, már szinte kúna az esernyőtartók között a felszemű Kőlcsey,

kitől a Hymusz énekeltük, kinek Obernyik Károly, a Kőlcsey Kálmán nevelője szemébe mondotta, hogy „hát tehetek én arról, hogy a Kőlcsey-család minden esze a tekintetes urba szorult és Kálmánba semmi se jutott”; odább Berzsenyi, ki végigkorbácsolta a „romlásnak indult hajdan erős magyart”; csupa apró ké- peskében odadugdóva. Végre nagy alakban ott látom az öreg Deák Ferenczet, Magyaror- szág utolsó tekintetes ur-át, de ez az egyet- len tekintetes nagy kép. A többi nagy kép csupa méltóságos ur, a mint illik is. Elég a tekintetes cürhének apró kép is, örüljenek, hogy általában megtürik őket itt, így is!

Újra bekukkantottam az ülésre. Most már egy másik méltóságos ur francia költe- mények fordítását olvasta fel. Bizony csak szép dolgokat hall az ember néha: egy perzsa királynőről szoltott az egyik, a másik meg vá- lamivel verandán heverő kreol asszonyságról. Nem érdemes holmi magyar ostobaságokról olvasni fel — nem való az méltóságos urak- hoz...

Kifordultam újra a képes terembe. Hova fér majd ennek a sok méltóságos urnak a nagy arcképe ide — tűnődtem rajta. Végre megkönnyebbültem: majd kidobják a sok kis tekintetes arcképet, Bajzát, Vörösmartyt, Kőlcseyt, Berzsenyit (Petőfi és más paraszt úgy sincs itt) lesz akkor hely elég.

Tafeláki Tóbiás.

emberi gyarló szenvedélyek közül benne egyet sem lelhettünk fel.

Legnagyobb büne az volt, hogy elfelejtkezett böcs Salamon azon parancsolatáról: »ne légy felettébb igaz!« Ezt már közölte is lapunk, hisz igazai miatt lett Trefort áldozata.

Harminczkét okmányon igazolta Trefort előtt, hogy neki volt igazsága s mégis elmozdította sőt megígérte, hogy ha el nem hallgat, az örültek házába csukattja. Ezt a sorsot kikerülte ugyan akkor, de később beleesett. Itt kell a »Debreczen« érteülését korrigálnom, mert Székely nem kérte árváinak árvaházba helyezését; ez tudán kívül történt s mikor ezt megtudta, végtelenül felindult. — Azt hitte, hogy áldozatul esik leánygyermekének annak a sodomai bűnnek, a mit papírra leírni nem lehet, de a mi régebben napirenden volt — az országos nevelésben (nem abban, a hová a Székely árvák jutottak), Székely ismerte s megismertette vele is annak borzalmait.

Kért, könyörgött s követelődött, hogy gyermekeit visszakapja, míg végre ennek folyamánaként valóban az örültek házába jutott.

Ott aztán olyan örült volt, hogy egyik kórházi főosztályos rabizta gyermekei tanítását, míg végre megszökött.

A többit tudjuk.

Most nézzük, mi lett volna Székelyből, ha ezelőtt 15—20 évvel feláldozza az igazságot, ha egy kissé szolgálkú lett volna, ha a hatalom szolgálatában állva dicsőítette volna — azokat, a kiket osztorozott, Bizony-bizony azon az uton is elérhetett volna a golyó haláláig, de legalább nem tették volna meg örültek, legfeljebb azt mondták volna rá, a mi p r o c e r e s emberekre szoktak enyhítés ként felhozni, hogy a paralysis betegségnek valamely neme rontotta meg.

Nyugodjál szegény Székely János, szükség van a »te« fajta emberekre is. Kit e földön kevesen ismertek s szerettek: pihenj! volt aki megkönyezett!

Szentjóbby Kálmán.

Távirat.

Az új kormányelnök.

Budapest, febr. 4. (A »Debr.« magán táv.) Tegnap délelőtt a disszidensekkel értekezés után Bánffy, Fejérváry Szélllel Bécsbe utaztak. Este már az audencia meg is történt s elterjedt az a valószínű híre, hogy Széchenyi Manó felség melletti miniszter lesz kabinetelnök. Tehát a Széll személyéhez kötött kombinációk is szétfoszlasban vannak.

H I R E K.

Farsangi naptár.

Ma Február 4. A függetlenségi párbálja. Ugyancsak ma:

Február 4. A mav. altisztek táncvigalma az új műhelytelep csarnokában.

Febr. 5. Iparos ifjuság önképző egylete táncvigalma a »Bika« disztermében.

Február 11-én postások és távirat altisztek mulatsága a »Korona« vendéglő disztermében.

Február 14. Jogász és tisztviselőkör jelmez estélye »Bika« disztermében.

Február 18. Szélesversenyvel egybekötött nyomdász bál a »Margit fürdő« tánctermében.

Február 25. Az izr. jótékony nőegylet »debreczeni vásár« mulatsága a »Bika« disztermében.

Február 26. Jogász táncestély a »Margit-fürdő« tánctermében.

A mi bálunk.

Sok vigalom — zeneszó — és táncmulatság fűszerezi a farsangi szezont... de igaz jókedvvel, elragadtatással amugy magyarosan kimulatni magát csak

ott tudja a mi lelkünk, a hol azok köreben vigadhatunk a kiknek gondolkozása érzése és meggyőződése a miénkkel a hazaszeretelben is egy és ugyanaz.

Magyar ifjak s magyar lányok! ti ezen a télen meg csak egyszer mulathattatok ki magatokat úgy, amint szivetek-lelketek kívánta, — úgy neveztük azt a mulatságot is »A mi bálunk.«

Ma este 8 órakor megismételjük azt a páratlan táncvigalmat az »Arany-Bika disztermében« a függetlenségi párt bálján.

Nem kell ahhoz újabb bál öltözet, mesterkelt külsőség... ugyanazok leszünk e mulatságon is, mint a másikon voltunk, öltözetünkben lelkünk és szivünkben egyaránt!

Nem is kételkedünk benne, hogy ezen a bálon ismét együtt fog mulatni a szivben s lélekben romlatlan magyar ifjak és magyar lányok disze virága.

Jertek, — legyetek ott mind egytől egyig, — mulassuk ki magunkat s tegyük felejthetlenné a február 4-ikét s hadd legyen gazdagabb ismét a szivünk egy kedves multság emlékével!!!

Rendezőség: a) A párt intéző bizottsága: Szunyogh Bertalan előök. Kertész János, Somogyi Pál alelnökök. Dr. Benedek János, Dr. Gulyás István jegyzők. Pongó Lajos penztárnok. Csobán József, Kató László ellenőrök. Bácsai András, Dr. Bakonyi Samu, Bekény Péter, Dr. Burger Péter, Dicsőfi József, Erdei Ferenc, Harangi Sándor, Juhász Ignác, Keszei József, Kertész Mihály, Kiss Albert, K. Kis József, Dr. Kocsár Gábor, Kovács József ügyvéd, Mitrovics Gyula, B. Nagy János, L. Nagy Balint, dr. Nagy Zsigmond, Nemethy Sándor, Öry Mihály, Petó István, Rigó Ferenc, Szinay Gyula, K. Tóth Balint, Török Balint, Varjas János, Zöld János bizottsági tagok. b) Rendező bizottság: Banyai Péter, Legifj. Banyai István, Balogh Peter, ifj. Batori Gábor, Csobán József, Csórián József, Demjén Lajos, David Mihály, Erdélyi Péter, ifj. Fazekas István, Dr. Fejérváry Antal, Dr. Frund Jenő, id. Gombos Ferenc, ifj. Gombos Ferenc, Gyórfi Ferenc, Horváth József, Herczegh János, Hódy Béla, Hajnal Ferenc, Horkai Lajos, Hadházi Balint, Kertész István, Kovács József, Kecskes István, Kerékgyártó József, Dr. Király Péter, Kovács László, Kovács Ferenc, Kertész István, Kertész László, Kertész András, Kertész Imre, Kis Balint, Kupai István, Lada István, Mike János, Nagy Balint, Nagy Ferenc, Nagy Sándor, Nagy János, O. Végh János Ökrös Sándor, Ormós József, ifj. Ormós József, Petó Gábor, Petó István, ifj. Petó József, Salánki Ferenc, Seres István, Szóke János, Szabó István, Salánky Mihály, Tóth Gergely, Tassi Miklós, Uri István, Zong János, ifj. Zöld János, V. Nagy Gusztáv. Táncrendezők: Schaf János és Szabó Miklós.

* Istentiszteletek. A holnapi ev. ref. istentiszteletek alkalmával egyházi beszédet tartának a nagytemplomban: Mitrovics Gyula lelkész, kistemplomban: Fehér Gyula s. lelkész, újtemplomban: Csutoros Albert s. lelkész, ispotály templomban: Könyves Tóth Kálmán lelkész. Az ág. hitv. ev. templomban vasárnap 10. órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

* Nazarénusok. Ujlaki Antal népszínművéből, amely holnap kerül bemutatásra, ma tartották meg a főpróbát nagy sikerrel. A premér iránt páratlan érdeklődés mutatkozik s már ma is alig lehet jegyet kapni az előadásra. Ezen ritka érdeklődést csak természetesen találjuk, mert Ujlaki a sajtó buzgó

munkása, ki tehetségével és vasszorgalmával előnyösen ismert nevet vivott ki magának. Általános tiszteletnek örvend itt Debreczenben és így a holnapi est sikerének örömeiben nagyon sok jó barát és szerető kolléga fog osztozkodni a szerzővel.

* Az esküdtbíróági tagok. A polgárság élénken érdeklődik az esküdtbíróági tagok alaprajstromának összeállítására iránt s naponta számosan keresik fel a városházán működő bizottságot, hogy a február 1-től 8-ig közzétehető névsort megtekintésük s arra vonatkozólag eselleges észrevételeiket megtekinthessék. Az alaprajstrom körülbelül harminc névvel tartalmaz, de ez a szám az észrevételek és az azokra nézve február 9-től 12-ik tehető felszólamlások után hihetőség szaporodni fog.

* Kinevezés. A debreczeni ítélő tábla elnöke K i r c s i Antal végzet debreczeni joghallgatót díjtalan joggyakorokká nevezte ki.

* Műkedvelők a színházban. A kollégiumi Erzébet királyné ösztöndíj alapítvány s a Fröbel gyermekkert penztára javára tervezett műkedvelő előadások próbái naponta serényen folynak a színházban. S bár meg a kettős ünnepnap messze van — a közönség már is úgy elkapkodta a jegyeket, hogy csak a második emeleti pályolyokra és támlásszékek egy részére jegyezhetnek elő azok, akik azon kívüli, hogy áldozatot akarnak hozni a két nemese czélert, — gyönyörködni is óhajtanak Debreczen legszebb leányainak festői szép csoportjában s ügyes játékában.

* Vásár a Bikában. Az egész város érdeklődését felkeltette az a nagyszabású s a maga nemében eredeti multság, melynek rendezésén az izr. nőegylet hetek óta lázasan készül s fáradozik. Olyan multság lesz ez, melyet még Debreczenben nem tartottak. Vasár a múlt századból, ezt akarja élvezetes s gyönyörködtető szórakoztatások mellett bemutatni a nőegylet. A rendezőség, hogy tagjai, valamint férfitagjai megtartott gyűlésükön már ki is dolgozták a vásár részletes programját. A program egyes pontjait nem áruljuk el, meglepetes lesz az mindegyik, de azt jellehetjük már eleve is, hogy élvezetes, mulatató lesz, de egyszerűs mind hű képét fogja elének tanni a régi hirneves országos debreczeni vásároknak. Vásári sokadalommal telik meg a »Bika« diszterme melyben ezuttal vásári bódékat, sátorokat állítanak fel s kölömbnél külömb látványosságok egész zömét vár a közönség meglepetésére. — A rendezőség élén az ü g y b u z g ó e l n ö k n ö dr. Balkányi Miklósné s jegyző dr. Altmann Béla működésével, mindent elkövet, hogy a közönségnek minél kellemesebb estét szereshessen. Már most jó előre biztos sikert jósolhatunk az izr. nőegylet által tervezett multságoknak. A rendezőség ezúton is felkéri a közönséget, különösen a férfiakat, minél hamarabb jelenjenek meg jelmezben, különösen régi magyar s diák-jelmezekben.

* A debreczeni gazdasági egyesület tagjai értesítettek, hogy a tulajdonukat képező sertések közül 1000 darab a sertésvesz ellen ingyen gyógykezeltetik s felkértek, hogy ezzel a gyógykezeléssel végezzék az egyesület ügyvitel titkárjánál (Városház) jelentkezzenek. Habár a sertésvesz elleni oltások által elért eredmények vizsgálata alkalmával azt tapasztaljuk, hogy az ilyen sikert nem követi is, még is sikerül elérni, hogy ha már a betegség kitört, az

elhullási százalék nem 50—70—80, hanem 25—30. Ez az eredmény pedig már nagy anyagi előnyt jelent.

* **Köszönetnyilvánítás.** Az orsz. tanítói arvházban megtartott karácsonyi ünnepélyre Bulyovszky Gyuláné Budapestről 25 frtot, Szabó Lajos fia czég, Szediak és Vámos czég 20—20 frtot, Debreczeni Lajos. Bauer és Tarsa czég 10—10 frtot, Dr. Wolafka Nandor, ozv. Gerébi Fülöpné 1—4 láda narancsot, fogét, datolyát, Füleky Pálné egy veka diót, Csathy Ferencz 35 drb. könyvet László Albert 25 db. könyvet és különböző tanszereket, Schmidt S. hangsz. rkereskedő 3 drb. hangszert, Dörre Ferencz karácsonyi díszeket a vallás és közoktatásügyi miniszter meghagyta Csanky Viktor kir. tanfelügyelőnek, hogy nevében a kegyes adakozóknak hálas köszönetét nyilvánítsa.

* **Elszámolás.** A debreczeni jótékony egyesület által 1899 j. n. 14-én rendezett Közvácsora bevételeiről jegyekért és felülfizetésből 717 frt 50 kr. Bor sátorban és szivarokért 369 frt 12 kr. Czukrázabán 75 frt 71 kr. Ételekből és iteleért 32 frt 14 kr. Perselyekben 30 frt 64 kr. Összesen 1225 frt 11 kr. Kiadás: Terem és terhek bérlés 144 frt 97 kr. Czigánynak 20 frt. Nyomatványok: városi ny. 31. frt 50 kr. Csokonay ny. 6 frt 50. — Borokért 269 frt 74 kr. Czukrasznak 19 frt 60 kr. Szivarokért 27 frt 92 kr. Perselybért 6 frt 30 kr. Edényekért Kaszanyizky 10 frt 6. Malackokért 14 frt 10 kr. Bélyegyekért és fel-szolgálatért 22 frt 50 kr. Rendőrségnek 8 frt. Tiszta jövedelem 604 frt 11 kr.

* Az **iparosokról** által jan. 29-én tartott táncvizsgálat alkalmával a pénztárnál következő felülfizetések folytak be: Szabó Kalmán, k. i. k. elnök. Dr. Király Ferencz 5—5 frt, Dr. Boldizsar Kálmán, Serli Ede 4—4 frt, Abraham László, Biczó Gyula, Neubauer János, Reichmao Armin, Rosenber József, Tóth Kálmán i. f. elnök 3—3 frt, Aczél Géza, Dinyer Gyula, Doczy Gedeon, Davidházy Kálmán, Hoffmann és Kronovitz, Juhász István, Mark Endre, Nemet Adorás. Rózler Richard, Papp testvérek, Se-zlina Lajos, Szediak Jozsef 2—2 frt, Stark Ignác 1 frt 50 kr, B. sotka Gabor Blaskovics Mihály, Dr. Bócz Elek, Dankó Bela, Horváth Antal, Jobbágy Imre, Kovács János, Möldner József, Nagy Lajos, Riesz Henrik és Lipót, Szabó András, Thieszen Arthur, Trenka Gótlieb, Vadon Zoltán, Vas S., Veidner Gusztáv, Veréb Lajos, Vetésy B. 1—1 frt Krausz Károly, Nagy Gabor, Molnár Ambrus, Romhányi István, Rélyei József, Fischer H. Imre 50—50 kr. kr. Nagy József 30 kr. Fogadják a tisztelt adományozók elismerő hálas köszönetünket. A rendező bizottság.

Meghívó. A debreczeni acsifjúság kebelében alakult dalkör 1899 évi febr. hó 11-én a Margit-fürdő disztermében saját pénztára gyarapítására színelőadással egybekötött zartkörü táncmulatságot rendez. A zenét Kiss Gyula zenekara szolgáltatja. Belepti-díj: személyenkint az első 3 sorban ülőhely 1 frt: 4-ik sortól 7-ik sorig 80 kr. 7-ik soron túl 60 kr. Állóhely 50 kr. Családjegy 3 személyre az első 3 soros ülésre 2 frt 50 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirapiag nyugtáztatnak Kitűnő etelekről és italokról gondoskodva leend. Kezdeté pont 8 órakor. Az előadandó darab Szigligetinek a **Csikós** cz. 3 felv. népszínműve lesz.

* **A népkönyha** részére e héten következő adományok folytak be: P. F-né, B. J. Szunyogh Sándor 5—5 frt, I. ker. kapitány ság 6.50, Harsányi Istváné, Gerzon Ödöné Rosenber szállító (Varga Lajos által 3—3 frt, Dr. Popper Alajosné, Körösi Jánosné 2—2 frt, Sinka János suszter fel. bordó. kápszta Zank Geróné 1 zsák kru npli. és hagyma Al-földi Mihály kápszta és lekvár Szücs Kálmán öbégyl. pénzt. adományozók

Végtárgyalások. Büntügyi végtárgyalások 1899-ik évi február hó 6-án Hétfőn Kömive Antal ellen. sikkaasztas büntetés. Új Pál ellen gondtársaságból okozott súlyos testi sértés Február hó 8-án Szerdán. Mozsár Imre ellen rágalmazás vétsége. Schwarz Jeno ellen

— s. t. sértés büntette. özv. Orosz S-né ellen bűnpártolás vétsége. Febr. hó 9. Csütörtökön. Hevesi Daniel s társa ellen s. t. sért. bünt. Dalmi Barna s társai ellen. párviald. vétsége Debreczeni László és társa ellen, hatóság elleni erőszakért. Február hó 10-én Péntek n Paszter Sandor ellen magán okirat hamisításért Takács Imréné és társai ellen gondatlanságból okozott emberölésért: Lada János ellen súlyos testi sértés büntette, özv. Majsz Danielné ellen, lopás büntette ugyanaznap itéletkihirdetések.

* **Mac Kinley beteg.** A nagy győzelemnek nagy betege van. Washingtonból jelentik, hogy Mac Kinley elnököt a békeszerződés ellen való ellenszegülés annyira kimerítette hogy egészsége megrendült. Mac kinlei titkára azt mondja, hogy az elnököt nagyon kifárasztotta az a súlyos feladat, amelyet a háboru es a dolgok további fejlődése reá rótt, nem igaz azonban, hogy az elnök megvan törve. Az elnöknek nyugalomra van szüksége.

* **Talált zálogcédulák.** Orosz János 65 sz. rendőr 4 db zálogcédulát bemutatott. Ezeket a zálogcédulákat Orosznak gyermeke f. hó 2-án a csapókerben találta. Igazolás után a mezőrendőr kapitányságnál atvehetők.

* **Megrendítő katasztrófa.** A kínai Hang-Csauban — mint azt egy kölni távirat jelenti — a robbanások történetében paratlannul álló katasztrófa történt. Egy lőporos rak-tár levegőbe repült. A rak-tár közelében levő katonai táborban 1500 legény táborozott élén egy tábornokkal. Hír szerint mind oda v-szett. A környéken levő hazak mind elpusztultak. A bennük tartózkodó emberek — közel 1000 en halálukat lelték. Külföldiek nincsenek a halottak közt.

* **Mária Lujza a ravatalon.** A bolgár fejedelemlenőt, a kinek halála végperceit az anya legfájdalmasabb jelenetei nagyon meghatóvá tették mind férjére, mind környezetére, mind a népre — már ravatalon várja végső útjára kísértetését. A bolgár főváros ószinte gyásznaak a színhelye. Az a benső viszony, a mely az elhunyt bolgár fejedelemasszony és anyósa Klementina közt élt — a következők által is bizonyított nyer:

Tavaly nyáron és ősszel is fiánál, Euxinograd várában Klementina mindig menyé, Maria Lujza társaságában tartózkodott. Mikor Erzsébet királyné tragikus halálának híre Szófiába ért, a fejedelemasszony a kath. templomban gyászmisét tartatott Varnában. E gyászmisén Klementina hercegnő oldalán jelent meg a fejedelemasszony es nagy hatást gyakorolt a jelen voltakra az az áhítat és megindultság, a melylyel mindketten az isten-izsziéletet kísérték. Mikor tavaly okt. 10-én a gebedza-devnaí vasutvonalat megnyitottak, a megnyitási ünnepségen megjelent a fejedelmi par is Klementina Hercegnasszony kíséretében. A bolgarok lelkesen megjelenezték a szeretetreméltó fejedelem asszonyt, a kinek mindenkihez volt egy pár szives szava. — Meenyire szerette a nép, mutatja, hogy az utóbbi években született lányoknak igen sűrűn adták a Maria Lujza nevet.

* **Krivány első kihallgatása.** Aradról írja levelezőnk hogy ott csütörtökön d. é. hallgatta ki először Krivány Jánost, az aradi kir. törvényszék helyettes vizsgálóbírája: dr. Körvélyessy György s nyomban elrendelte ellene a vizsgálati fogságot. Kriványt délután 10 órakor vezette fel egy szuronyos börtönőr a fog-hazból a törvényszéki épületbe. A cellától a vizsgáló bírógí azon a folyosón vezet el az ut, melyen a gyámpénztár van. A tisztviselők a melyen az ablakoknál s Krivány kedélyesen köszöntött nekik, A kihallgatás alig fél óráig tartott. Bevallotta minden vonatkozás nélkül a ter-róttbűncsejtményt. A vizsgálati fogságba iszró nélkül belenyugodott. A részletes kihallgatást Nyiró Géz. vizsgálóbíró ejti meg, aki ma tér vissza Új-Szent-Annáról. Hogy kit kíván védojeüü, azirant még nem nyilatkozott.

* **Az obtarték érdekében.** Saját érdekében figyelemztetnek mindazon obntajdono-sok, kik eböket a városi adóügyszálynál sok, kik eböket a városi adóügyszálynál (Hungaria-épület II. em.) ezideig be nem jelen-tették, hogy az erre vonatkozó szabályrendelet

4. és 29. §-ai értelmében 8 napi határidő alatt különbeni 2 frttól 50 frtig terjedő büntetés terhe mellett eböket bejelenteni és ebökre azok, kik bejelentésüket már megtették, a 10 kron védjegyet megváltani el ne mulasszák. Debreczen, 1899 febr. 3. A Városi Tanács adóügyszálya.

* **Kivégzés Párisban.** Párisi tudósítónk táviratban jelenti: Tegnap a kora hajnali órákban lépett a guillotine Peugnez, a gyilkos, aki két embert ölt meg es rabolt ki. A nagy Roquette téren ember-ember hátán szorongot, hogy a kivégzést lathassa de a körülzart helyre csak kevesen nyertek bebo-csattatást. Az elített rendkívül hidegvérű volt. A börtönből a guillotine vezető hőkart uton így kiáltott fel:

— Hiszen itt náthat kap az ember!

Amint meglátta a katonaságot, harsány hangon kiáltotta:

— Vigyazz! Tisztelegj!

A kíváncsi tömeg felé fordulva pedig így szólt:

— Sohase valljátok!

Azután lecsapott rá a guillotine kése.

* **Dankó Pista új nótája.** A szegedi cigányköltő, a legszebb magyar nóták szer-zője tudóbeteg s ezért hónapok óta San-Remóban üdül. Onnan írt levelet szegedi kiadó-jának, akinek új nótát is küldött. Azt írja, hogy két kilót hizott, de drága ez a két kiló peccsénye, mert a szegedi baromvásáron három piczula egy kiló cigánypecsenye, ő pedig ezerkétszáz forintot fizetett a maga két kiló-jaért. A nóta Gárdonyi Gézaé, ennek a kiváló melegsívű poétának a következő ver-sére készült:

Baka-levél.

Küldöm a levelet Balogh Máriának,
Kislepénd gyönyörű gyöngyvirágszálnak,
Ki vagyon fizetve, bilogja pöcsétje,
Adják tisztelettel e saját kezébe.

Kedves gyöngyvirágom szívemből kívánom,
Hogy ez a pár sorom virulva találjon.
Ez egy pár soromban elküldöm lelkömet,
Minden betűjében dobogó szívemet.

Hej, kedves galambom, mit is kezdjek írni?
Mikor rád gondolok, jobb szeretnék sirni!
Szélös a kaszárnya, száz szoba van benne,
De az én bánatom mégse fél el benne.

Kikönyökölk a szobám ablakába,
Nézöm a felhőket, salum érányába.
Mikor arra mőnnek, mintha velük szállnék,
Mikor arrul jönnek, mintha terád varnék.

Mikor arrul jönnek, egyre kérdőzgetöm:
Az én kis galambom szeret-e még engem?
Mikor arra mőnnek, egyre azt izenőm:
De nehéz galambom az igaz szeretőm!

* **25 év múltán.** Azon tényezők között, melyek nagy mértékben hozzájárultak a hazai mezőgazdaság és kertészet haladásához, az első közzöt látjuk a M a u t h n e r Ödön magterkeskedő czégét, mely az idén ünnepli fennállásának 25 éves jubileumát. E czég működését mindenütt elismerés és méltánylás kísérte és hogy többet ne említsék, a czég tulajdonosát I. Ferencz József-rend és a orosz Szt.-Anna-rend lovagkeresztjével a bolgár nemzeti rend tisztikeresztjével tüntették ki. Ezenki ül a M a u t h n e r czég cs. és kir. udvari szállító és évek óta szállítja Ó felsége kastelyai és birtokai magszükségletét az egész osztr. magy. monarchiában, továbbá több királyi, fejedelmi, főhercegi és hercegi udvarnak is szállítója. A Mauthner-féle magvak különben 27-szer lettek bel- és külföldi kiállításokon első díjakkal kitüntetve. A jubileumi főárjegyzéke — melyet a czég kívánatra ingyen és bérmentve küld, — valódi remekmű, egy kitűnő növénytermelési útmutató

nemcsak a benne előforduló számtalan gyógyászati utasítások, hanem a megragadóan szép és hű nyelvi kifejezések miatt is. Legjellemzőbb, hogy a főarjegyzék nem a rendelő rovására ilyen fényes, mert a magának, tekintve az ismert különöségeit és föltétlen megbízhatóságát, sokkal olcsóbbak, mint bármely másik magyar vagy külföldi cégénél, hanem a Mauthner cég ritkétleg forgalmában leli magyarizációját és elég érdekes megtudni, hogy említett árjegyzék költségei az összes rendelésekre megosztva, egy rendelőre nem egészen 3/4 kr. csik.

Népmozgalmi statisztika. 152.652 lélekkel van a idén több magyar a tavaj. Ennyivel született több az 1898-ik évben (607.339), mint a hány meghalt (455.077). Ez a növekedés azonban apadást is jelent, mert harmadéve a szaporodás 45.000-rel volt több. De nehogy valami titokban terjedő betegségre gondoljon valaki, a halálozások száma t. i. nem emelkedett, de igenis fogyott a születések száma és pedig keresztszámában 37.000-rel. Így jelenti ezt a m. kir. központi statisztikai hivatal a h. a. v. i. közleményei-nek 1898. decemberi füzeté, mely a december havi adatok közlése mellett: már az egész 1898 évről magában lalja a főbb eredményeket. Az egy-és hónapok közül márcziusban találjuk a legtöbb születést, legkevesebbet pedig júniusban. Az előző két évben is márcziusra esett a legtöbb születés, a legkevesebb pedig júniusra a decemberre, Ugyane hónapok, t. i. márczius és június mutatják a legnagyobb szélsőségeket a halálozások tekintetében is: márcziusban közel 49.000-et tett a halálozások száma, júniusban pedig a 33.000-et sem érte el. Átlagban minden ezer lelekre 37 születés és 28 halálozás esett a múlt év folyamán. — Az előző évhez képest tehát a halálozási arány változatlan maradt, ellenben a születési arány 40-ről 37-re csökkent. Mult decemberben a születések aránya — Fiumétól eltekintve — a Tiszáninneni részekben volt a legnagyobb, Erdélyben pedig a legkisebb, A megyék közül Szabolcs mutatja a legmagasabb születési arányzamatot, míg Szilágyban a születések száma példátlanul megfogyatkozott: december hónapban mindössze 282 gyermek született a több, mint 200 ezernyi lakossal bíró megyében, míg az ugyanolyan népességű Beregben 784. A halandóság Tiszántul volt a legnagyobb, Dunántul legkevesebb. A megyék közül Ugocsa mutatja a legkevesebbet, Brassó a legkevesebb arányszámot. A Tiszáninneni részekben és Erdélyben a halálozások száma felülhaladta a születéseket. A megyék közül Hajdu szaporodott a legerősebben, 17 megye népessége azonban többé-kevésbé megfogyott. Legerősebben Szilágy megyéé, hol 282 születéssel 636 halálozás állt szemben. Ez utóbbi megyében különben a népesség fogyása krónikus bajja vált. 1897 augusztus óta minden hónapban passiv volt a népességi mérleg. Magában a mult évben 1600-al fogyott a népessége. A biharmegyei Mocsirán decemberben sem volt egy születés sem, ellenben halálozás 23. Az aradmegyei Almáson 3 születéssel 21 halálozás a biharmegyei Székelytelken 1 születéssel 23 halálozás, az aradmegyei Boros-Jenőn 13 születéssel 38 halálozás és a trancsénmegyei Felső-Szucsón 11 születéssel 48 halálozás áll szemben.

x. jelenlegi kevésbé kielégítő egészségi viszonyok ajánlatossá teszik, hogy a közönséges ivóvíz használatától tartózkodva, inkább oly természetes ásványvizet élvezünk, melynek eredete a víz tökéletes tisztaságáról kezeskedik és a melynek állandó használata nem bír káros befolyással a szervezetre. Rég ismert e tulajdonságairól a tiszta sziklából eredő Mattoni féle Gieszhábi savanyúvíz, mely mint gyógyszer már számos járvány alkalmával fényesen bevált.

x. Fontos közlemény. Néha még a legcsekélyebb étel és víz is megteremti a gyomorbetegségeket, mely baj már eleinte felbűfögés, hányás stb. által mutatkozik. Mindezen mutatózó betegségek ellen legjobb sikerrel használhatni a dr. Rózsá a életbalsamát Fragner B. gyógyszerárban Prágában. Kapható majdnem minden gyógyszerárban.

x. Új találmány. Legjobb a Fay féle rőstön finomító és szépítő arckréme. Nem zsíros, Ártalmatlan! Higányt nem tartalmaz. Debreczenben kapható Dr. Rótschnek V. Emil és Tamásy-féle gyógyszerárban, valamint a készítőnél Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Színház.

A gésák. Sidney excentrikus muzsikájú bájos operáját, habár az idei szezonban harmadszor adták elő tegnapi este, mégis a színház legutolsó zugát is megtöltötte a közönség. Az előadás alatt a szereplők nagy része ismét kedélyeskedett és mit sem törődve a közönséggel a maga mulattatására gondolt.

A szereplők közül mindenekelőtt a legbajosabb Mimózáról F. Kallai Lujzáról emlékezünk meg, aki szépen énekelt, kedvesen játszott.

Szentés Vuncsija nem volt sikerült alakítás. Szerepének érvényesítésében nagyban gátolta készségtelensége, még egy kis trémája, mely mindvégig kísértte. Tisztelőtöbbségként egy szép virágcokrot is kapott.

Szabó Irma ennivalón kedves Juliette volt.

f. m.

„A végrehajtó.”

Sylvane és Artus házasságtörési bohózata kacagattatva tegnapi este a színházat teljesen megtöltötte a közönség. A darabot részben előzte meg; olyan forma, mint a Teknős békát. Mi természetesebb, mint hogy a színház megtelt, még a felkesen tapsoló ifjúság helye is életapasztalatok után vágyó serdültekkel.

Pedig a darab a hozzá fűzött várakozásokat nem teljesen elégitette ki. A „Kikapós patikárius”, „Hálókocsik ellenőre” és a boldog emlékü „Caak párosan” és „Helyettes” után semmi újat nem kapott a kaviarra éhes emberiség.

A darab meséje az előbb felsorolt színművekből már nagyon jól ismeretes; azoknak az örök témája körül forog. A határ a helyzet komikumok kizsákmányolására van alapítva s ennek érdekében ugrálnak, bujkálnak, nevetnek, dühösködnek, dulakodnak a jobb sorsra érdemes szereplők. — De e komikus helyzetek is oly régi ismerősök. Egyedüli újdonság az, hogy Fenyéri, Tanai és Antalfi hideg zuhányt vesznek a színpadon.

A szereplők eddig már unalomig ismételt szerepükben mozogtak.

Természetes, hogy Fenyéri volt a kikapósra hajlandó após; hogy Kis Irén volt a dühös és zsarnok anyós; természetes, hogy Tanai adta a nejét megcsaló férjet, a megcsalt nő ezuttal Fái Flóra volt, máskor váltogatva T. Halmi Margit, ki azonban a csábító szíriénéket is játszván, e darabban ezt a szerepet kapta s most nem muczuskának, hanem cocotepnek nevezték. A kisegítő szerepelt ezuttal is Rubes vette magára, de nem gyógyszerész segéd alakjában, mint pl. a „Kikapós patikárius”-ban, hanem mint végrehajtó írnok. A reitentes és féltékeny gavallér szerepét pedig ezuttal Bertha játszotta, egy rendkívül nagy bajuszu kapitány.

E darab sem igen lehetett új darab. Nem ami morál-predikációk öli meg, hanem a saját kopottsága s erőteltsége.

a-a.

OSARNOK.

A rendőrkapitány ur párba.

— Humoros regény. —
Írta: **Mocsary Miklós.**

III-ik fejezet.

(6)

Miköz ismeretlenül a szalonjaiton belépett, felkelt a házi asszony és élébe siett.

— Nagyon szép báró ur, hogy felkeresett bennünket.

Igy az elfüggönyözött szobában még meglehetősen nezett ki „Ö nagysága”, nem látszott rajta, hogy a természet szépségein, utánvolna segítve, es korrikálva. — Telt vállak és kezek, szép tömört hajfűrtök s kellemes arca, mely állandóan közveoczióan isan mosolyog, s a kaczer szemek jó ensemblét alkottak.

— Oh nagyságos asszonyom! — csak annyit tudott mondani a báró, ki úgy tetszett mintha mintha megütöközt volna e czimzésen.

— Leültek.

— Beszélhetek a rendőrkapitány urral? — kérde azután a báró, mire a szép asszony megjegyze magában, hogy mily faragatlan fiók is az, ki mindjárt a férj után kérdezőzködik.

— Most nincs itt, de rögtön előlépszott a szép asszony es egy ásitást nyomott el.

— Egy ideig néma hallgatás mindket részről.

— Szép idő van! — jegyzé meg a báró mikor a csend nyomasztóva kezdett lenni.

— Oh igen!

— Ugy látszik nem fog esni!

— Az nagyon valószínű! — azután hozzá tette: „Szereti ön a sajtot!”

— Miért kérdi nagyságos asszonyom!

— Csak úgy eszembe jutott! de azért is befele mosolygott.

Mas fonalat vettek fel.

— Tudja báró ur, hogy mi rokonok vagyunk?

— Ádámrol és Éváról? — A nő újra gunyosan mosolygott s elgondolta, mifele tökfikó lehet a báró, kit pedig szellemes conseurnak hallott dícsérni. — És hogy a leszármalásokra se emlékszik!!

— Onnan is, de azért mert nagynénem Kristóffy Borbála második férje az ön nagybátyja báró Laposy Salvator volt!

— Báró Laposy Salvator?

A figyelmes szemlélő észrevehette volna, hogy a báró (vagy talán nem is báró, ki csak úgy került a paróságba, mint valaki a kredőba) úgy zavarban van.

— Igen. S mondja kérem báró ur, mennyi idős is Lujza?

A báró hirtelen és merészen válaszolt.

— Tizenhat éves!

— Az ön anyja Lujza, tizenhat éves? s nevetett a szép asszony.

— Bocsanat, egy más rokonunkra értetem. Most 40 éves!

— Mondja csak báró ur, futtat még?

— Hogy én futtatok!

— Igen, olvastam a lapban, szép jöhrnévű istállója van. — Melyik loval vesz részt a jövő akadályversenyben?

A báró (?) állandó zavarral küzdött.

— A Villámot szantam arra a versenyre.

— Bocsanat, hisz a gróf Tuhtum Balabér tulajdona!

— Én atvettem tőle!

Az óra hangosan ütötte a 1/2, 11-et és a szomszédos szobából zajos léptek hallatszottak.

Ezek tulajdonosa (és még azonkívül még sok más női kecskeknek); a fiatal Ilka megjelent az ajtóban.

— Leányom, ki a himzó iskolában volt!

— Báró Laposy Benő és leányom Ilka történt meg azután a bemutatkozó.

A báró, mikor újból helyet foglaltak, Ilka mellé került, de e kellemes ezomszedság dacára folyton izgott-mozgott.

A fuqczut Amor röpitette reá egy nyilat s átívén szívén sebet, költött benne hű reményeket.

A báró úgy találta, hogy most neki kötelessége vinni a társalgást.

Olvasta nagysád — fordult Ilka felé az Arany embert?
 — Azt, mely 7 krajczáros füzetekben van meg?
 A báró kezdett furcsa képet alkotni a kis leányokról, kik füzetes regényeket olvasnak.
 — Nem tudom, hogy ugy is megjelent-e a szerzője Jókai Mór!

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Sertés vásár.

Köbányai sertéspiacz. Február 3. Ma elsődrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kg. sulyban) 46-46½ kr. Közép (páronként 400 kg. sulyban) 46½-47 kr. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felül sulyban) 49-49½ krig. Fiatal közép (páronként 320 kg.) 48½-49 krig. Fiatal könnyű (páronként 250 krigig terjedő sulyba. 48-49 krig. Szerbiai: nehéz (páronként 260 kg. sulyban) 47½-48 krajczárig, közép (páronként 240-260 kilogramm sulyban) 47½ krajczárig. Könnyű (páronként 240 krigig terjedősulyban) 46-47 krajczárig.

Sertéslétszám: 1898. évi feb. 1-én volt készlet 28.865 darab, 1898. feb. 2-án felhajtott 1256 drb, 1898. feb. 2-ik napján elszállított 703 darab, 1898. feb. hó 3-ik napjára maradt készlet 29.418 darab. — A hizott sertés üzletmozgása csendes.

Budapesti gabonátözsde.

feb. 3.

Árjegyzések hivatalos árjegyzései a következők

Baza	Hilos	Ar 100 klg.		100 kilogramm
		frtől	frtíg	
Bánsági	76	—	—	80 00-00,00
"	77	—	—	81 00-00,00
"	78	—	—	82 00-00,00
Borsvidéki	79	10,00	10,10	10,55-10,55
"	76	10,15	10,20	—
"	77	10,25	10,30	00,00-00,00
"	78	10,40	10,50	10,50-10,50
"	79	10,20	10,30	—
"	76	10,30	10,45	80
"	77	10,35	10,55	81 00-10,55
"	78	10,45	10,25	82
"	79	10,15	10,30	—
Magyarországi	76	10,25	10,40	80
"	77	10,30	10,50	81 00-00,00
"	78	—	—	82 00-00,00
"	79	—	—	81

(Folyt. köv.)

Mivel állományunkban a takonykór óriási károkat képes okozni, amelyet meg lehet előzni, azért elrendeli a miniszter. (32. §) hogy mindenki köteles a birtokában lévő vagy gondozására bízott lovak belső megbetegülését vagy elhullását az előjárásnak (mezőrendőr kapitányságnak) azonnal bejelenteni, a bejelentés elmulasztása szigorúan büntetettik, sőt azon esetre, ha a beteg vagy beteg gyanus állat kiirtása valik szükségessé, ne aláni kártalanítási igényét elveszíti a mulasztó.

Ezen bejelentéssel járó hivatalos vizsgálat díjmentes és csakis annak megállapítására szolgál, hogy a betegség ragályos természetű-e vagy nem?

Természetes azonban, hogy aki az eljáró állatorvos gyógysegélyét is igénybe veszi, ezért a szokásos díjat megfizetni tartozik.

A kik lovaikat állandóan állatorvosi felügyelet alatt tartják, e kötelezettség alól mentesek, mivel ily esetben az állatorvos köteles a bejelentést teljesíteni.

Ha bejelentés után megejtett vizsgálat alkalmával az eljáró közeg a takonykór kétséget kizárólag megállapítja, akkor szabályszerű becselési eljárás után az állatot azonnal ki kell irtani.

Ha azonban ez nem lehetséges, ha t. i. a takonykór tünetei még nincsenek kifejlődve, úgy hogy az állat csak betegségre gyanus, akkor z a r alá kell helyezni.

Ugyancsak zár alá kell helyezni mindazon lovakat is, amelyek ezen állattal egy istállóban voltak, továbbá azon lovakat is, amelyek takonykóros loval bizonyíthatólag érintkeztek vagy közös valyuból, csöbörből ittak, szóval fertőzőre gyanusak. Ezen udvar zárlat elrendelése alkalmával a kaput (istálló) feltűnő helyen Takonykór feliratu cédulával kell jelölni.

A fegyenczipar ellen. Az ország különböző fogházában üzött ipar illetőleg az ipari cikkeknek elárúsítása az ország iparos közönségét ismételtlen arra indította, hogy annak megszorítása végett szót emeljen. Most a soproni kerécskamara és tárgyban feliratot intézett a keresk. miniszterhez, egyben körlevélben felhívta az ország többi kamarait, hogy a mozgalmához csatlakozzanak.

London, feb. 2. A bankkamallabat 3 százalékra szállítottak le.

IRODALOM.

A Képes Levelező-Lap. Ily czim alatt jelenik meg f. év március elsejével egy havi folyóirat, melylyel a mindjobban terjedő képes levelező-lap gyűjtési sport kedvelőinek egy rég óhajtott kívánsága teljesül. — Hazánkban még nincs a gyűjtőknek szaklapjuk, mely előmozdíthatná az egymásközi érintkezést. — A »Képes Levelező-Lap« czélja a gyűjtőket egymáshoz közelebb hozni, a cselekvésszertartást elősegíteni, az ujonnan megjelent levelező-lapokat felsorolni, a gyűjtőknek mindenben segídekzeni. A lap első számát, mely a teljes programot közli, a kiadó-hivatal, hova a lap szellemi részére vonatkozó közlemények is intézendők. Klöckner Péter

Védekezés a takonykór ellen.

(B. Gy.) Azon czélből, hogy a takonykór, illetőleg bőrféreg fellépése esetén az állatok meggyógyulása gyorsabban és pontosabban fogható legyenek s hogy a fertőzéses terjedések megelőzése érdekében a forgalmi, illetőleg a szállítási akadályozások, másrészt pedig a takonykór jelenlétének gyorsabb felderítése, egy a fertőzés terjedésének megelőzése érdekében is, valamint a mallein alkalmazásánál az ezzel való körismerés s megállapított körisme alapján követendő eljárás szabályozása tárgyában a földm. miniszter 1899. jan. hó 15-én 4000. sz. a. rendeletet bocsátott ki, amelylyel az eddigi rendelkezéseket hatályon kívül helyezte.

Ezen rendelet egyes határozmányai nagyon közelről érintik a gazdálkodó és állatorvosok közönség érdekeit — és azért a rendeletet a közönség nagy vonásokból a következők szerint kell megérteni.

udvari könyvkereskedése Székesfehérvárott bárkinak ingyen megküldi, a ki azt egy képes levelező-lapon kéri. — A lap előfizetési ára 1899. évre 1 forint.

A szőlő helyes metszése. cz. szakmunka II. bővített és átdolgozott kiadása ez év február havában fog megjelenni Jellegje: »Szőlő metszeni könnyű, de jól metszeni nehéz!« Az okszerű szőlőmetszést tárgyaló ezen hasznos könyv most már a II-ik kiadásban bővíve Hauser János, ismert névű borbész és lapszerkesztő tollából ered. Az egyes metszési módokat rajzokban is bemutatja. Kinek szőlője van, annak nélkülözhetlen segéd eszköze, tanácsadója és kincses bányája ezen könyv. Egy frt előleges beküldése mellett bérmentesen küldi meg szerzője, Maurer János (Kassa, Maurer udvar.)

*** Előfizetési felhívás a m. kir. központi statisztikai hivatali kiadványainak 1899. évi sorozatára.** A m. Kir. központi statisztikai hivatal kiadványainak 1899. évi sorozatában a következő kiadványok foglalnak helyet: 1. A Magyar Statisztikai Évkönyv 1898. évi folyamata. 2. A Magyar Statisztikai Közlemények folytatásos három kötete. — 3. A Statisztikai Havi Közlemények 1899. évi folyamata. 4. Magyarország Tiszti Czim- és Nevlistájának XVIII. évfolyama. Előfizetési árak: a) az összes kiadványokra együttesen, a Helységnevtart is beszámítva (előfizetési ára 13 frt) vagy b) az összes kiadványokra együttesen, a Helységnevtart nélkül (előfizetési ára 10 frt) vagy c) az Évkönyvre és Statisztikai Közleményekre 23. 24. és 25. kötetekre együtt (előfizetési ára 5 frt) vagy d) a Statisztikai Havi Közleményekre (előfizetési ára 4 frt) vagy e) a Magyar Tiszti Czim- és Nevlistára (előfizetési ára 5 frt) vagy f) a Magyar Korona Országainak Helységnevtárára (előfizetési ára 3 frt 50 kr.)

Veterin-állatias szor lovak és szarvasmarhák, juhok számára 45 év óta használatban a legtöbb istállóban, étvágytalanság, rossz emésztés eseteinél, a tejszaporítását és javítását, valamint a tehén tejleadó képességét növelő. Ára egy egész doboznak 70 kr., egy fél doboz 35 kr.

Valódi minőségben csakis a fenti védjeggyel kapható minden gyógyszerárban és drogueristaknál.

Főraktár: **Kwizda János Ferencz-nél,**

os. és kir. osztr. magy., román királyi és bolgár ejedelmi udvari szállító. Kerületi gyógyszerész Korneuburgban Bécs mellett.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compositum

Ezen hirtelen házi szer állentált az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazták küszvényből, csúszást, tag-szagattatásnál és meghűléseknél és az orvosek által bedörzsölése is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyökör Horgony-Linimentum elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapestben. Bevizsgálás alkalmával igen óvatossá legünk, mert több kiadóháztól utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget »Horgony« védjegy és Richter orvosi jele nélkül mint nem valódi utánzatot vizsgálja.

RICHTER F. AD. és TSA., csehsz. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

Köszönetnyilvánítás.

Ó Fensége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.
Ó császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rendkívül meg van elégedve az asbestárpál bélelt cipőkkel. Ó Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbestárpál béleléssel, úgyannál a c ipésznel a aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelőek, a mint megfelelőek voltak a szaloncipők.
Zágráb, 1898. július hó 8-án. **KRAHL**, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!
Az asbestbetűt cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájdalom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni
Dánoson 1897. évi szeptember 17-én tisztelő hiva
WEKERLE SÁNDOR.

Nincs többé lábfájás!

Óvjuk lábainkat hidegtől, nedveségtől és meghűléstől.

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem labdaganat sem labegés.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Hügyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbestárpálbéleléssel látja el.

Kettős vastagsága 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., **gyermekeknek fele.**

Az asbestárpálbélelés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállították.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megfelelő árengedmény.

ÁLTALÁNOS ASBESTÁRU-GYÁR BETÉTI TÁRSASÁG
BUDAPEST.

500 forintot

fizetnek annak, aki **Bartilla fogvizének** használatát mellett, üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök (Csomagolásért küön 10 kr.) **Bartilla A. örökösei (E. Winkler) Wien, 19/I. Sommergasse 1.** Kapható Debreczenben: **Mihalovics István** a »Kigyóhoz« címzett gyógyszerüzében Határozatot an kérjünk **Bartilla-féle fogvizet**, Hamisfeljelentésért jó díjazás adatik.

1267/1898. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbrósnak V. II. 417/1898 P. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint K. K. priv. Länderbank részére Grünbaum és Schvarcz cégtől 57 frt 10 kr. tőke fizetett összeg betudásával, ennek 1898. évi Szept. hó 10-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 16 frt 44 kr. perköltség erejéig 1898. évi Okt. hó 5-én bíróság felül foglalt és 1098 frtra becsült bolti árúkból álló ingóságok **1899. évi február hó 8-án d. e. 10 órakor** kezdetét veendő és Piacz-utca 67. sz. alatt megartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet igényőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is elfognak adadni.

Debreczen, 1899 évi Január hó 19-én.

Sugár Gyula.
bir. kiküldött.

Meghívás.

Az Érmelléki Takarékpénztár
1899-ik év február 19-én, d. e. 9 órakor

Székelyhidon, a takarékpénztár üzlethelyiségében

XXVI-ik rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívataknak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Az 1899-ik évi zárszámadás és mérleg előterjesztése.
3. 895 forint értékű 8 darab váltó leírása.
4. Tiszta nyeresemény felosztása.
5. Jótékony célokra fordítandó összeg felosztása.
6. A közgyűlési jegyzőkönyv nitelesítésére két részvényes megválasztása.

FIGYELMEZTETÉS.

1. A közgyűlésen szavazataikat csak azon részvényesek érvényesíthetik, kik saját neveikre szóló és a közgyűlést legalább 30 nappal megelőzőleg neveikre ártírt r szvényeiket személyesen vagy meghatalmazott részvényes társaik által, a közgyűlés megnyitása előtt az igazoló bizottságnak bemutatják.
2. Az évi mérleg és az erre vonatkozó iratok az intézet hely ségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Az igazgatóság.

Serravallo-China bora

v a s a l,

orvosi tekintélyek, mint udv. tanácsos. Dr. Braun udv. tanár, Dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag. Dr. Kraft-Ebing tanár, Dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, Dr. Neusser tanár, Dr. Schauta tanár, Dr. Weinlechner tanár által sokszor felhasználva és legjobban ajánva.

(Gyöngék és lábbadozóknak.)

Ezüst érem:

- XI. orvosi congressus Róma 1894.
- IV. Gyógyászati és Chemiai congressus Nápoly 1894.
- Általános kiállítás Turin 1898.

Arany érem:

- Kiállítás: Venécia 1894., Kiel 1894., Amsterdam 1894., Berlin 1895., Páris 1895. Quebec 1897.

Több mint 900 orvosi elismerés.

Ezen kitűnő, új életet gerjesztő szer, kitűnő íze miatt különösen gyermekek és asszonyok által kellemesen használhatók. 1/3 literes üvegekben a frt 1.20, 1 literes üvegekben a frt 2.20. Kapható minden gyógyszerüzében.

Serravallo gyógyszerüz Triesztben,

gyógyárak nagybani szétküldése.

Alapított 1848.

A legjobb elismert házi-szer, a jó emésztés elősegítésére, a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fentartására (alappöfeltétel az egészség fentartására) úgy mint a gyomor-bajok gyors és biztos eltávolítására p. u. átvágyhány, savanyú felbőgés felgyógyítására, hányás, test és gyomor-fájdalmak, gyomorgörcs, a gyomor túlterhelése étellekkel, bonyálkodás, vértelenség, aranyeres bajok, női betegségek, bélhurut, a 40 év óta elismert.

Biztos gyógyszer mindenféle gyuladások, sebek és genyvedések ellen. Ezen kecses biztos eredményrel használható a női emésztésnél, a tej tiszteleténél, a az emésztésmegnyerésnél szülőkör, kelendőnél, vordaganatoknál genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgörcsnek, az ugynevezett körömféregnél, alkeményedéseknél, felpuffadásoknál, migrigydaganatoknál, aszrdaganatoknál, érzéketlen tegeknek s. b. az 50 év óta elismert.

Dr. Rosa-féle életbalsam PRÁGAI HÁZIKENŐCS

Fragner B. gyógyszerüzéből Prága 203-III.

Az egészség fentartására, az életnedvek az ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fentartására egy biztos világotterjedt, elismert népházi szer.

1 üveg 50 kr., dupla üveg 1 frt, postán 20 krral több.

A felgyógyulás fáradsalom nélkül történik a kecses hűvös hatása mellett.

1 dohoz 4 25 és 35 kr., postán 6 krral több.

Óvás! Mindenké kére csak az eredeti készítményeket, a hogy az őszes szomogóval részek a Dr. Rosa-féle balsammal, a mellette álló gombólyú védjegygyel van ellátva, és pedig az őszes csomagolás részek a prágai házikenőcsnek a mellette álló három szögletes védjegyet viselője.

Mindenki, a ki nekem egy hamisítást jelent, egy jutalmast kap!

Elismert iratok százal hátkinek betekintés végett rendelkezésre állanak. Raktár Tárak J. Egger A., Thalmayer és Seitz, és Kechmeister utoda Gyógyszerüzüknek Budapestben, és Debreczenben Dr. Rotzschnak W. Emil és Mihalovics István gyógyszerüzüknek.

A készítő **Fragner B.** a fekete sas gyógyszerüzára Prágában a Spornert-utca sarkán 203. sz.

Postaküldés azonnali.